

HURAFELERDEN SAKINMA!

YAZAR: ALİ AYKAÇ

أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَإِنَّ أَفْضَلَ الْهَدْيِ هَدْيُ
مُحَمَّدٍ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُخَدَّثَاتُهَا وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ

“Sözlerin en doğrusu Allah’ın Kitabıdır. Yolların en iyisi Muhammed’in yoludur. İşlerin en kötüsü (dinde) sonradan uydurulanlardır. Ve her bidat, dalâlettir.”

İbn Hanbel, III, 310.

WhatsApp İletişim

Ali AYKAÇ, İmam-Hatib, İSTANBUL
aliaykac.com

iletişim : (0)541-934 3778

telegram : t.me/vaazarsivi

facebook.com/[groups/vaazarsivi](https://facebook.com/groups/vaazarsivi)

Tüm içeriklerin **ticârî maksatla** kısmen ya da tamamen izinsiz kopyalanması, çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılması kesinlikle yasak olup kul hakkını ihlâl eder. Ayrıca bu yasağa uymayanlar hakkında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca telif hakları üzerinden yasal işlem yapılacaktır.

Ticârî maksat olmadan izinsiz çoğaltılması, kullanılması, yayınlanması ve dağıtılmasında herhangi bir sorun yoktur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pek Aziz ve Muhterem Müslümanlar,

İnsanı diğer canlılardan ayıran ve Allah Teâlâ'nın katında sorumlu tutulmasına sebep olan en önemli vasıflarından birisi de **bilme kabiliyetidir**. Bu sebeple her bir birey her bir Müslüman, yaratılışında var olan bu **bilme ve bilgi üretme kabiliyeti sebebiyle de imtihan içerisindedir**. Bir Müslüman edindiği yahut yaydığı bilgilerin ya da haberlerin doğruluğundan Allah katında mutlaka mesuldür. Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* bu hakikati biz ümmetine

كَفَى بِالْمَرْءِ كَذِبًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ

“Her duyduğunu söylemesi kişiye günah olarak yeter.”¹

hadis-i şerifi ile işaret etmiştir. Zira Müslüman için yalnızca bu yeterli olmayıp kendisine gelen haberin/bilginin kaynağını öğrenmek, onu sahiplenmek, hayatını o bilgiye göre donatmakla yükümlüdür. Müslümanın diğer bir sorumluluğu da **doğru haberin/bilginin yaygınlaşmasına ön ayak olmaktır**.

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* yanlış ve sahte sözlerden sakındırdığı gibi **doğru bilginin aktarılması konusunda da bizleri teşvik etmiştir**:

نَضَرَ اللَّهُ امْرَأً سَمِعَ مِنْ شَيْءٍ، فَبَلَغَهُ كَمَا سَمِعَهُ، فَرُبَّ مُبَلِّغٍ أَوْعَى مِنْ سَامِعٍ

“Allah, bizden bir söz işitip onu işittiği gibi (başkasına) ulaştıran kişinin yüzünü ak etsin. Kendisine (bilgi) ulaştırılan nice kimseler vardır ki onu işiten (ve kendisine aktaran) kimseden daha kavrayışlıdır.”²

¹ Ebu Davud, Edeb, 80.

² Tirmizi, İlim, 7.

Dinimiz İslam'ın ortadan kaldırmayı hedeflediği olumsuzlukların başında, batıl inançlar ve hurafeler gelmektedir. İnsanoğlu, vahyin ışığından ve nübüvvetin rehberliğinden uzaklaştığı her dönemde kimi nesne ve kişilere kutsiyet ve değer atfederek selim akla ve fitrata aykırı bir inanç dünyası oluşturup bunları **hayatının gündemine imanının zeminine oturtmaya başlar**. Hakikatle hiçbir bağı olmayan ve adına batıl inanç ve hurafe dediğimiz bu olgu, her asırda ve toplumda var olagelmıştır. Çağımızda da sosyal medya platformları, internet siteleri ve dijital haber kaynaklarının kontrolsüz bir şekilde bilgi akışına imkân tanınması, doğrulanmamış bilgilerin ve hurafelerin hızla yayılmasına zemin hazırlamaktadır.

Kur'an-ı Kerîm'i yaşanan bir hayata dönüştüren Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* de İslam öncesi cahiliye toplumunda pek çok çeşidiyle yaygın biçimde uygulanan hurafeleri ortadan kaldırmak için büyük bir çaba göstermiştir. Nitekim cahiliye döneminden kalma **“Şevval ayında evlenilmez”** düşüncesini Hazret-i Aişe annemizle bu ayda evlenerek reddetmiştir.³ Oğlu İbrahim'in vefatı ile o gün gerçekleşen güneş tutulması arasında bağ kuranlara **“Güneş ve ay hiç kimsenin ölümünden ya da hayatından dolayı tutulmazlar. Lâkin onlar Allah'ın ayetlerinden iki ayettir. Siz, onların tutulduklarını gördüğünüz zaman hemen namaz kılın.”**⁴ ifadeleriyle düzeltmiş, doğa olaylarının gerçeğe aykırı bir şekilde izah edilmemesi uyarısında bulunmuştur. **“...Kim bir kâhine gider ve onun sözlerini tasdik ederse Muhammed'e indirileni inkâr etmiş olur.”**⁵ buyurarak da kâhinlerden medet ummanın küfür, dinden çıkma sebebi olduğunu haber vermiştir.

Sözlükte **bunamak** anlamına gelen hâref kökünden türemiş bir isim olan **hurâfe** kelimesi **akla ve gerçeğe aykırı düşen aldatıcı söz** demektir. Masal, efsane ve genel olarak gerçek dışı

³ Müslim, Nikâh, 73.

⁴ Buhari, Küsuf, 13.

⁵ İbn Mace, Taharet, 122.

olduğu kabul edildiği halde hoş giden nakil ve rivayetlere de hurafe denilmiştir. ⁶

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* “**Kim bizim bu işimizde/İslam’da, ondan olmayan bir şeyi ortaya çıkarırsa o reddedilmiştir.**” ⁷ diye buyurduğu hadis-i şerifte hurafeyi **ondan olmayan** şeklinde tanımlamıştır.

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“**Bugün size dininizi kemâle erdirdim, size nimetimi tamamladım ve din olarak sizin için İslâm’dan razı oldum.**” ⁸

Allah Teâlâ, kulları için seçtiği dinin İslam dini olduğunu ifade buyururken **dini kemâle erdirmek** ifadesini kullanmıştır. Bu ifade ile dinde **helallerin ve haramların bildirilip sınırlarının belirlendiğini, ahlaki, hukuki ve sosyal yasaların tamamlanarak son noktanın Allah Teâlâ tarafından konulduğunu** bildirmektedir. Tamamlanmış din vurgusu dinde yeni helaller ve haramlar ihdas edilemeyeceği anlamını taşımaktadır.

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* bir hadis-i şerifinde “**Benden sonra yaşayanlar nice ihtilaflar görecek. Öyle ise size sünnetimi ve hidayet üzere olan Hulefâ-i Râşidîn’in sünnetini hatırlatırım, bunlara uyun ve dört elle sarılın. Sonradan çıkarılan şeylere karşı da son derece dikkatli ve uyanık olun. Zira (sünnette bulunana zıt olarak) her yeni çıkarılan şey bir bidattir, her bidat de sapkınlıktır.**” buyurmuştur. ⁹

⁶ Ali Murat Yel, Hurafe, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (Ankara: TDV Yayınları, 1998; 18: 381-382.

⁷ Buhari, Sulh, 5.

⁸ Mâide, 3/5.

⁹ Ebû Dâvûd, Sünen,6

Her türlü hurafeden korunmak için Kur'ân ve sünneti iyi öğrenmek gerekir. Müslümanların bid'at ve hurafeleri benimseyip hayatlarında uygulamaları din alanındaki anlayışlarının eksikliği ve dini tam manasıyla kavrayamamış olmasıyla alakalıdır.

Müslüman bir bireyin en büyük yanılması Allah Teâlâ'nın buyruklarına ve Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*'in sünneti seniyesini göz ardı edip onlara kulak tıkamaktır. Bu hususta Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem*'in şu sözleri bizlere bir ikaz olarak yetecektir.

Zeyd İbni Hâlid el-Cühenî radiyallahu anh şöyle dedi:

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Hudeybiye'de geceleyin yağın yağmurdan sonra bize sabah namazı kıldırıldı. Namazı bitirince yüzünü cemaate döndü ve:

Rabbiniz ne buyurdu biliyor musunuz? diye sordu. Sahâbîler:

Allah ve Resûlü daha iyi bilir, dediler.

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem buyurdu ki: ***Kullarımdan bir kısmı bana iman ederek, bir kısmı da kâfir olarak sabahladı. Allah'ın fazlı ve rahmeti sayesinde yağmura kavuştuk diyenler bana iman etmiş, yıldızlara iman etmemiştir. Filan ve filan yıldızın batıp doğması sayesinde yağmura kavuştuk diyenler ise beni inkâr etmiş, yıldızlara iman etmiştir*** buyurdu.¹⁰

Bu hususta, tehlikelerden kendimi ve neslimi korurum diye düşünen Müslümana Rabbimiz âyette şöyle buyurmuştur:

¹⁰ Buhârî, Ezân 156.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ط

“Ey iman edenler! Andolsun ki sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok anan kimseler için Allah’ın elçisi en güzel örnektir.” ¹¹

Peygamber Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* bir hâdis-i şerifte:

أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَإِنَّ أَفْضَلَ الْهَدْيِ هَدْيُ
مُحَمَّدٍ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ

“Sözlerin en doğrusu Allah’ın Kitabıdır. Yolların en iyisi Muhammed’in yoludur. İşlerin en kötüsü (dinde) sonradan uydurulanlardır. Ve her bidat, dalâlettir.” ¹²

buyurmak suretiyle bizlere bu hususta en güzel rehber ve örnek olmuştur.

Rabbim Cümlemizi Kur’an-ı Kerime ve Peygamber Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem’in sünnetine sıkı sıkıya sarılanlardan eylesin!

Ayaklarımızı sırat-ı müstakiminden kaydırmayın!

Cümlemizi, neslimizi bid’at ve hurafelere düşmekten muhafaza buyursun!

(Âmin!..)

وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، **الفاتحه**

¹¹ Ahzâb Suresi 33/21.

¹² İbn Hanbel, III, 310.